

Биографија Момчила Тапавице

Момчило Тапавица, архитекта, спортиста, олимпијац (Надаљ, 26. X 1872 – Пула, 10. I 1949)

Основну школу завршио је у родном месту, а гимназију похађао у Новом Саду. Био је стипендиста Матице српске из Задужбине Симе Ђорђевића од 1886. као ученик реалке у Сегедину. Матичин стипендиста био је и 1891, када је започео студије архитектуре и грађевинарства на Високој техничкој школи у Будимпешти, где је и дипломирао. Важио је за врло даровитог архитекту. По завршетку студија радио је једно време у Будимпешти, а потом се вратио у Нови Сад и ту 1903. учествовао у изради плана за обнову Саборне цркве. Био је присталица либерала и у сукобу с радикалским политичарима. После женидбе 1908, са супругом Аранком је на позив књаза Николе отишао у Црну Гору. Тамо је пројектовао Хотел „Бока” у Херцег Новом, зграде некадашњег немачког посланства и Црногорске државне банке на Цетињу и породичну кућу у Бијелој, која је касније служила као Дом за незбринуту децу. Према његовим пројектима изграђена је 1912. данашња зграда Матице српске, тадашње Сиротиште, задужбина Марије Трандафил, једно од најлепших и најрепрезентативнијих здања у Новом Саду. Као бивши Матичин питомац понудио се да бесплатно изради план и прорачун за зграду, а на његов предлог је одабран и извођач радова. Први светски рат провео је у избеглиштву и у том периоду боравио је у Риму, Лозани и Рабату, главном граду Марока, где је обављао геодетска мерења. Потом се вратио у Нови Сад и радио у свом пројектном бироу у Петроварадину. Био је Владин повереник за мелиорацију у источном Срему. Израдио је пројекат за рестаурацију цркве у Надаљу и геодетске планове за калдрмисање коловоза у селу и друмова око села. Између два светска рата активно је учествовао у деловању Матице српске. Оставио је вредног архитектонског трага у Поречу, где је провео последње године живота радећи на обнављању и уређењу града. Имао је сина Мирка и кћер Јасну.

Од ране младости се успешно бавио спортом, а док је студирао и служио војску у гарди истицао се изузетном снагом. Био је члан Савеза за телесно васпитање у Будимпешти. На првим модерним Олимпијским играма одржаним у Атини 1896. обезбедио је место у тринаесточланом тиму Краљевине Угарске. Био је пријављен за такмичења у атлетици (скок удаљ, скок с мотком, бацање кугле), рвању грчко-римским стилем, дизању тегова (једном руком и обема рукама) и тенису. Најбољи резултат остварио је у тенису, освојивши бронзану олимпијску медаљу. До овог сазнања о његовом великом успеху дошло се после више од једног века. Преценио је своју снагу и повредио се током дизања тегова једном руком, али је наставио такмичење. У дизању тегова обема рукама освојио је пето место подигавши 80 кг, а у тешкој категорији у равњу четврто место. Од атлетских дисциплина морао је да одустане. Био је први Србин учесник првих Олимпијских игара. У Новом Саду се касније бавио веслањем и од 1904. био члан клуба „Данубиус”.